

Poselství Svatého otce k 11. Světovému dni modliteb za péči o stvoření (1. září 2026)

„Zkují své meče v radlice a svá kopí ve vinařské nože“ (Izajáš 2,4).

Drazí bratři a sestry!

Náš Pán Ježíš Kristus přišel, abychom měli život a měli ho v hojnosti (srov. Jan 10,10). Tento dar života leží v samotném srdci našeho poslání učedníků a našeho společného povolání budovat civilizaci lásky. Když slavíme Světový den modliteb za péči o stvoření, jsme znovu vyzýváni, abychom rozjímali o daru života a chovali v úctě zemi, která jej udržuje, neboť to jsou hmatatelné způsoby, jak vzdávat chválu našemu Stvořiteli.

Dnes jsme svědky mnoha krizí a velkého lidského utrpení. Zároveň se zdá, že narušování harmonické rovnováhy stvoření se zrychluje. Tyto jevy spolu souvisejí; jsou jediným voláním po uzdravení a míru, které vychází ze zraněného světa.

Bůh života, zjevený v Ježíši Kristu, nabízí pokoj, který svět nemůže dát: „Pokoj vám zanechávám, svůj pokoj vám dávám“ (Jan 14,27). Tento pokoj není ani povrchní, ani pomíjivý; vyvěrá z vytrvalé Kristovy lásky a z jeho péče o každého člověka.

Tento příslib pokoje však stojí v ostrém kontrastu s realitou, kterou vidíme v mnoha částech světa. Prorok Izajáš mluvil o době, kdy národy „zkují své meče v radlice“ (Iz 2,4), čímž promění to, co ničí život, v to, co jej udržuje. Dnes jsme však příliš často svědky pravého opaku, neboť úsilí je nadále zaměřeno na násilí a válku.

Válka zanechává rány, které sahají daleko za bojiště. Bere životy, trhá rodiny a nutí miliony lidí opouštět své domovy, čímž prohlubuje strach, nespravedlnost a rozdělení (srov. *Gaudium et spes*, 77–82). Válka po sobě také zanechává sociální a ekologickou spoušť, která přetrvává po generace. Vzájemné působení ozbrojených konfliktů a znehodnocování životního prostředí navíc často vytváří začarovaný kruh, který ničí ekosystémy, znečišťuje základní zdroje, jako jsou vzduch a voda, a podkopává potravinové zabezpečení. To dále prohlubuje chudobu, nerovnost a nové sociální napětí, které může přispět ke vzniku dalších konfliktů.

Válka navíc způsobuje rány, které poškozují celou tkáň života a škodí nejen jednotlivým lidem a společenstvím, ale také širší síti jejich vztahů s celou lidskou rodinou a jejich souladu se stvořením. Odhaluje hlubší selhání v životě podle Božího obrazu a podoby, v respektování života a v péči o zemi, která nám byla svěřena. Nejde pouze o politické selhání, ale také o selhání morální a duchovní. Válka, zakořeněná v pokřivených touhách a zneužití lidské svobody a moci, je protisvědectvím evangeliu pokoje.

Výše zmíněné krize vyžadují nejen odpovědnost, ale také obrácení srdce, které přinese ovoce v podobě hlubší věrnosti Bohu, vzájemné lásky a úcty k daru stvoření. Nesoulad, který ve světě vidíme, jako je násilí, nespravedlnost a ekologická degradace, totiž není pouhým důsledkem chybných systémů nebo struktur; je „příznakem hlubšího rozpolcení, které je zakořeněno v samotném lidstvu“ (srov. *Gaudium et spes*, 10). Lidské srdce je totiž místem, kde se odehrávají nejhlubší zápasy a kde se projevuje náš padlý stav. Není pouze sídlem emocí, ale středem lidské osobnosti – místo, kde se sbíhají rozum, touha, vůle a svědomí. Právě zde zápasíme s protichůdnými touhami v našem nitru: mezi láskou a lhostejností, pravdou a iluzí, spravedlností a nespravedlností (srov. Jak 1,14–15). Rány války a degradace země jsou tedy hluboce spojeny se stavem lidského srdce. Konflikty, které sužují lidstvo, jsou v mnoha ohledech vnějším vyjádřením

vnitřního nesouladu a rozdělení. Když je srdce pokřivené, vztahy trpí a struktury, které budujeme, začínají tento nepořádek odrážet.

Papež Benedikt XVI. nám připomněl, že „vnější pouště ve světě rostou, protože vnitřní pouště se staly tak rozsáhlými“ (*Homilie při slavnostním zahájení petrovské služby*, 24. dubna 2005). To nás vede k uznání, že to, co je zlomené kolem nás, je nějakým způsobem zlomené i v nás. Chceme-li proto vybudovat pokojnou společnost, musíme nejen reformovat struktury, ale také obnovit svá srdce. Hluboce zakořeněné příčiny konfliktů a vykořisťování stvoření pramení z etické a kulturní krize, která zahrnuje ztrátu smyslu pro meze, touhu po nadvládě, honbu za okamžitým ziskem a neschopnost rozpoznat Bohem danou důstojnost každého člověka.

Prorocká výzva ke „zkutí mečů v radlice“ (Iz 2,4) proto není jen vizí pro národy, ale výzvou pro každého člověka. Zve nás, abychom to, co škodí, proměňovali v život. Této proměny však nelze dosáhnout pouze vnější změnou. Ve spolupráci s Boží milostí vyžaduje hlubší osobní i společné obrácení – návrat k Bohu, který nově uspořádá naše touhy, uzdraví naše rány a pomůže nám růst ve ctnosti.

Bez této vnitřní proměny zůstane mír křehký a krátkodobý. Kde se však srdce obnovují, začínají se otevírat nové možnosti. To, co se používalo k ničení, lze přeměnovat k životu, k péči o chudé, k nasycení hladových a k ochraně stvoření. To je cesta opravdového ekologického obrácení, na níž se účinky našeho setkání s Ježíšem Kristem stávají zřejmými v našem vztahu ke světu kolem nás (srov. František, *Laudato si'*, 217). Pokoj tedy začíná v srdci a šíří se navenek do našich vztahů, společenství a do celého světa.

Ačkoli jsou výzvy před námi obrovské, Bůh nás nenechává bez prostředků k uzdravení a proměně. Namísto válečných zbraní nám Bůh pokoje dává sílu uzdravovat, usmířovat a budovat civilizaci lásky. Tímto způsobem jsme voláni, abychom chránili mnohé „ekosystémy“, které nám byly svěřeny: ekosystémy stvoření, lidských vztahů i samotného lidského srdce.

Představme si svět, v němž by energie, které jsou v současnosti vynakládány na válku, byly nasměrovány k integrálnímu lidskému rozvoji, k překonávání chudoby, ochraně lidské důstojnosti a usmíření rozdělených národů. Taková vize odráží víru v příchod Božího království.

Skutečnými nástroji pro budování míru nejsou ničivé zbraně, nýbrž pravda, dialog, trpělivost, добрota, spravedlnost, milosrdenství, porozumění, péče a láska. Tyto hodnoty vyvěrají ze srdcí formovaných evangeliem a posilovaných Boží milostí. Pouze tyto vlastnosti mají moc proměňovat jednotlivce, obnovovat společenství a uzdravovat rány našeho světa.

Drazí bratři a sestry, cesta před námi je jasná, i když není snadná. Jsme voláni k tomu, abychom nechali obnovit svá srdce, abychom mohli usilovat o pokoj a pečovat o stvoření. Písmo nám říká, abychom střežili svá srdce, neboť z nich vychází vše, co děláme (srov. Přísl 4,23).

Přijmeme-li tento úkol s pokorou a vírou, staneme se spolupracovníky na Božím díle obnovy. Budeme pomalu, ale jistě kráčet od pouště k zahradě, od rozdělení ke společenství a od násilí k pokoji.

Kéž nám Pán udělí odvahu kráčet po této cestě, aby v naší době byly meče skutečně překovány v radlice, zaslíbení evangelia zapustilo v našem světě hlubší kořeny a Kristův pokoj zavládl nad celým stvořením.

Ve Vatikánu, 15. srpna 2026, slavnost Nanebevzetí Panny Marie.